

Hét Pensioen debat Limburg

Pensioen leeft enorm. Dat bleek wel uit de massale belangstelling voor Het Pensioendebat Limburg gisteravond in het hoofdkantoor van De Limburger in Sittard. Tien jaar geleden was pensioen nog iets dat goed geregeld was, nu is onzekerheid troef.

De hal van het hoofdkantoor van 'De Limburger' was goed gevuld. FOTO ERMINDO ARMINO

Onzekerheid blijft troef

SITTARD
DOOR FRANS PASMA

Pensioen. Het is een onderwerp waar je vele kanten mee op kan. Dan is het nogal ambitieus om dat hele brede terrein met alle vragen en emoties die daarover leven in een debat van dik twee uur te behandelen. Toch waagden *De Limburger* en het Universiteitsfonds Limburg gisteravond een dappere poging om wat licht te scheppen in de duisternis. Daar is veel behoefte aan, zo bleek. Volgens gespreksleider Joos Philippens hadden er wel drie tot vier keer zoveel mensen mee willen doen dan de 192 die zich tijdig hadden aangemeld. Wie buiten de boot viel kon het debat ook thuis volgen via een livestream. De mensen in de zaal konden meestemmen over stellingen. Maar al bij de tweede stelling bleek het online-systeem niet meer te werken en schakelde de gespreksleider over op ouderwets hand opsteken. De uitslag liet aan duidelijkheid niets te wensen over. De overgrote meerderheid was het van harte eens met de stelling dat er geen enkel probleem is. Er gingen maar enkele handen omhoog voor het andere antwoord: dat het toch oppassen geblijven is om het huidige stelsel overeind te houden. In de zaal een hoop vertegenwoordigers van de grijze generatie. Gepensioneerden, mensen die binnenkort met pensioen gaan en ook opvallend veel vertegenwoordigers van partijen die de politieke discussie over de pensioenen proberen te beïnvloeden, zoals de FNV en 50Plus. Er wordt zo ongelooflijk ingewikkeld gedaan over pensioen, verzuchtte panellid Huub Esten (76), gepensioneerd en actief binnen het FNV.

neerd en actief binnen het FNV. „Terwijl het eigenlijk zo simpel is. Je legt premie in bij een vertrouwde pensioeninstelling, die wordt door betrouwbare mensen op verstandige wijze zo belegd dat er een geïndexeerd pensioen wordt opgebouwd en dan is de kous af.” Luid applaus was zijn deel. Niet zo vreemd, want bij het overwegend oudere publiek gingen ook zijn eerdere bijdragen aan de discussie er in als kook. Esten stelt dat van de 1300 miljard die de pensioenfonds hebben opgebouwd tot in lengte van dagen goede pensioenen kunnen worden betaald, omdat er maar „een streepje” aan pensioenuitkeringen uit de pot gaat. Anders gezegd: door het veel te rigide financiële toetsingskader worden de fondsen gedwongen zich veel te arm te rekenen. „Als we die 4 procent rekenrente gewoon hadden gehouden, hadden we hier nu niet staan praten over een pensioenprobleem”, zei iemand in de zaal.

Minicollege
Aan de andere kant van het spectrum stond Rob Bauer, hoogleraar aan de Universiteit Maastricht. Hij vindt het toetsingskader prima, al mag ook van hem de rekenrente wel iets omhoog omdat geen 100 procent zekerheid wordt beloofd. Voor de discussie losbarstte, schetste hij in een minicollege wat er zo goed is aan het Nederlandse pensioenstelsel, waarom het door de vergrijzing en de veranderende arbeidsmarkt toch haarscheurtjes vertoont en op termijn niet houdbaar is als jongeren het niet draaiende houden. „Het vliegviel moet wel blijven draaien.” Er is hoe dan ook het probleem dat de zpp'ers niet meedoen omdat ze dat niet kunnen of willen. „Dat is vooral

een maatschappelijk probleem, niet zozeer een probleem van de pensioenfonds.” Een oplossing zou kunnen zijn om alle werkenden toegang te bieden tot een verbeterde versie van het huidige stelsel. Maar dat moet dan wel tegemoetkomen aan de andere opvattingen van de jongere generatie over collectieve regelingen waaraan ze verplicht meedoen. En er moet het vertrouwen zijn dat dat systeem ook voor hen een goed resultaat zal opleveren. Dat vertrouwen kan alleen terugkeren als er veel verbeterd qua duidelijkheid en transparantie, stelt Bauer. Daarvoor is nodig dat veel beter wordt gecommuniceerd over de pensioenen, door de pensioenfonds, maar ook door de overheid.

Puinhoop
Bauer denkt dat een systeem met individuele pensioenpotjes met meer keuzevrijheid, maar ook collectieve elementen, beter aansluit bij de levenshouding en behoeftes van de mensen die nu op de arbeidsmarkt komen. Al voorziet hij grote problemen als de politiek zou besluiten om niet alleen een nieuw systeem te introduceren, maar ook alle opgebouwde rechten daarnaar over te brengen. „Dat wordt een puinhoop.” Studente Merle van den Akker (20), die over een jaar of 50 pas met pensioen gaat, verwoordde het als volgt: „Ik heb een hele lange horizon. Iedereen in mijn omgeving verwacht zpp'er of flexwerker te worden en een deel van de carrière in het buitenland te werken. Individualisering is voor mijn generatie eerder een oplossing dan een ramp.”

„Ik wens ieder land een strenge toezichthouder op de pensioenen toe.”

Rob Bauer. UM

„**Ik ga zelf naar de mensen toe om uitleg te geven hoe het ervoor staat.**”

Matthijs van Gool, directeur pensioenfonds SCA

„**Ze zeggen dat de jongeren zeggen dat ze de pineut zijn. Dat is een mythe.**”

Huub Esten, gepensioneerd en actief binnen de FNV.

„**Nadenken over iets in de verre toekomst zoals pensioen vinden de meeste mensen erg lastig.**”

Lisa Brüggén, UM

